

GÜNCEL

Açık Bilgi Bülteni

Yıl 5 - Sayı 41

Ekim 2011

Merhaba,

Yeni bir eğitim-öğretim döneminde sizlerle tekrar buluşuyor olmanın ve Güncel Bülten'in 5. yılına başlamanın heyecanı içindeyiz. Bu sayımızda biz yetişkinlerin dilinden düşmeyen "zamane çocukları" ve "aileleri" konusuna değindik. Değindiğimiz başlıklara dair kısa önerilerden bahsederek ailelere yönelik uygulama ipuçları verdik. Keyifle okumanız ve verimli bir eğitim-öğretim yılı geçirmeniz dileğiyle...

Günümüz Çocukları

Psikolojik Danışmanlık Eğitim ve
Grup Çalışmaları Merkezi

www.guncedanismanlik.net
info@guncedanismanlik.net

T: 0216 3807685
T/F:0216 3807802

"Tüketici kültür dünya üzerinde yayıldıça, belki de nasıl görüldüğünüz ve sahip olduklarınız, kim olduğunuzdan daha önemli olacaktır. Ve anneler ve babalar çocukları için duydukları sevgileri onlara devamlı daha çok şey vererek gösterdikçe, belki de para sonunda sevginin yeni para birimi haline gelecektir ...?"

— Sue Palmer, *Zehirlenen Çocukluk*, s. 271.

Eski ile yeninin kıyaslanması günümüz toplumunda artık dilimize iyice yerleşmiş durumda. Özellikle günümüzün gençleri ve çocukları hakkında ebeveyn/yetişkinlerin cümleleri hep "bizim zamanımızda..." ile başlayıp "..... değil-di" ile bitiyor. Peki, zamanla hayatlarımızda bu kadar çok değişen ve farklılaşan neler var ki çocuklar ve gençlerle yetişkinler arasındaki uçurum gün geçtikçe açılıyor? Bunun yanı sıra anne babaların, eğitimcilerin ve çocukların hayatında rol alan diğer yetişkinlerin bu duruma olumlu/olumsuz katkıları neler ve bu konu ile ilgili ne yapılabilir.

Aslında bu değişime sebep olan pek çok faktör var: iletişim çağı, bilgisayar, medya, modern toplumun gereklilikleri, batı toplumlarına benze-

me çabası, eğitim ve ekonomik sebepler bunlardan ilk akla gelenleri... Ama hepsini kapsayan bir gerçek varsa o da; günümüz çocuklarının hayatlarını daha yüzeysel daha somut ve çok daha basite indirgeyerek yaşadıkları...

Modern aileler

Günümüzde "modern" aile kavramı anne ile babanın çalıştığı çocukların daha bireysel ve kendi ayakları üzerinde durarak yetiştiği ortama denk düşüyor. Bu yapıda en çok karşılaşılan sorun ise çocuğun birey olduğunu kabul edip ebeveyn olarak sınır koyabilmeyi başarmak. Ne çok özgür ne de çok bağımlı çocuk, ikisinin ortası. İkinci sorun ise anne babanın yoğun bir şekilde çalıştığı ailelerde çocuklarla geçirilen zamanın niteliğinin ve niceliğinin düşük olması. Kimi zaman ebeveynler çocuklarının sorunlarının bile farkına varamıyorlar. Kriz yaşadığında ise soruna çözüm bulmak için ne yapacaklarını bilemiyorlar. Aslında küçük bir aile düzenlemesi ile çözülebilecek bir sorun kaotik bir hal alıyor.

Tekno-fast çocuklar

Palmer, "Teknoloji güdümlü kültürümüz ile biyolojik mirasımız arasındaki bu çatışma, şimdilerde çocukların düşünme, öğrenme ve düzgün davranma becerilerine zarar verdiğine göre ve öncelikli sorumluların bizler olduğunu düşündüğümüzde, bunun için hiçbir şey yapmadığımızda hiçbirimizin başı deritten kurtulamayacaktır." diyor.

Teknoloji her gün o kadar hızla değişiyor ki hızına değil yetişkinler çocuklar bile yetişemiyor. Bu nedenle insanoğlunun biyolojik gelişimi teknolojinin gelişimine ayak uydurmakta zorlanıyor. Araştırmalar gösteriyor ki son yıllarda çocuklar da en sık rastlanan öğrenme, davranış ve nörolojik problemlerde –Dikkat Eksikliği ve Hiperaktivite Bozukluğu, öğrenme güçlükleri, otizm vb.- teknolojinin olumsuz katkısı büyük. Bunların yanı sıra çocukların ergenliğe ve yetişkinliğe giriş yaşları geçmişe oranla alt sınırdan bulunuyor. Tüm bunlar ebeveynlerle çocukların arasındaki "algı uçurumunu" gün be gün açıyor. Ayrıca, günden güne sayısı artan hızlı tüketim yiyeceği restoranlarının (fast-food) ve buna benzer sağlıksız yiyecek türevlerinin çocukların hem fiziksel hem de zihinsel gelişimine olan etkisi teknolojik aygıtlarından arda kalır nitelikte değil.

Ailelere Öneriler

Sorun değil çözüm odaklı olmak

İster eğitimci ister ebeveyn olalım, çocuklarla aramızda günden güne artan farklılıklara rağmen, bu sorunlar için her iki taraf içinde makul, işlevsel ve faydalı olacak çözüm yolları mutlaka var; çünkü ne günümüzdeki olumlu/olumsuz ilerlemeler duracak ne de biz bu ilerlemelere ayak uydurmanın bir yolunu bulamadıkça günümüz çocuklarına ulaşmak kolaylaşacak...

Ailelere...

Önerilecek pek çok madde var belki ama kısa ve işlevsel çözümler şunlar;

Beslenme: Günün ana öğününü düzenli saatlerde servis edin ve mümkün olduğunca ailece birlikte televizyonsuz bir odada yiyin, sadece bir ebeveyn (ya da bakıcı) olsa bile.

Teknoloji: Televizyon, internet vs. harika kaynaklar olsa da başka her güzel şeyde olduğu gibi çocuklar bunların da dozunu kaçırabilirler. Yediklerini nasıl denetliyorsanız,

medya diyetlerini de denetleyin ve elektronik eğlencenin evinizde "varsayılan aktivite" haline gelmesine izin vermeyin.

Eğitim/Öğretim: En başında itibaren, eğitimin bir yarış olmadığını kabul edin. Çocuklarınızın başarılarını içtenlikle övün, özellikle de çok çalıştıklarını ve çaba gösterdiklerini gördüğünüzde. İşler yolunda gittiğinde memnun olduğunuzu gösterin.

Zaman: Vaktinizi çocuğunuzla paylaşırken, iletişim teknolojilerinden kaynaklanabilecek kesintileri en aza indirmeye çalışın. Konuşmak için bolca fırsat oluşturan aile yemekleri, ortak aktiviteler ve uyku alışkanlıkları gibi düzenli olarak ailece geçirilecek zamanlar ayırın.

Temiz hava bol oksijen: Mantık dışı korkulara direnç gösterin ve açık havada oynamanın önemini akılda tutarak, çocuğunuzun dışarıda oynamasına izin verme konusundaki korkularınızı dengeleyin.

GünceL'in Önerdikleri

Sue Palmer

Zehirlenen Çocukluk

Modern dünyanın çocuklar üzerindeki zararlı etkileri

Kitabın Adı: Zehirlenen Çocukluk

Yazar: Sue Palmer

Yayınevi: İletişim Yayınları

20.yüzyılın ikinci yarısından beri içinde yaşadığımız modern dünya, bir yandan hayatlarımızı hiç olmadığı kadar renklendirip kolaylaştırırken diğer yandan inanılmaz derecede hızlanan temposuyla bizi strese sokuyor.

Yetişkinler olarak yaşadığımız toplumsal değişimin farkında olsak ve dizginleri tamamen elimizden bırakmamaya çalışsak da, korumayı unuttuğumuz bir şey var: çocuklar. Yüzyılın son çeyreğinden beri, başta gelişmiş dünya ülkeleri olmak üzere dünyanın birçok ülkesinde, davranış sorunları ve duygusal sorunlarda büyük bir artış gözleniyor. DEHB ve disleksi gibi rahatsızlıklarda adeta patlama yaşanırken depresyon, dürtüsel davranış ve öğrenme güçlükleri giderek hız kazanıyor. Peki neden?

*Kitabın arka yüzünden alınmıştır.

Kitabın Adı: Uzaktan Kumandalı

Çocuklar

Yazar: Adnan Tönel

Yayınevi: Hayykitap

Birer teknoloji harikası olmalarına karşın çocuklarımız için son günlerin en tehlikeli silahları olarak kabul edilen televizyon, bilgisayar ve

internet'in korkutucu etkileri, yetkilileri harekete geçirdi. Dünyanın bilgisayar devi Microsoft'un patronu Bill Gates, 10 yaşındaki kızına okulu ve dersleriyle daha fazla ilgilenmesi için bilgisayar sınırlaması getirdi.

Peki siz, çocuklarımızın zihinsel ve sosyal gelişimi için büyük tehlikeler içeren bilgisayar, internet ve TV'nin risklerine karşı nasıl bir önlem aldınız?

*Kitabın arka yüzünden alınmıştır.